

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Eustakio Alkorta Lertxundi

*Usurbil,
Gipuzkoa
(1923-2005)*

Aurkibidea

Biografia

Usurbilen jaio zen, 1923. urtean, Egioleta baserrian. 9 senide ziren, eta Eustakio zen seniderik zaharrena; beraz, bera gelditu zen maiorazko. Beti baserriko lanean, 16-24 abelburu izaten ziren Egioletaaundin. Oso baserri indartsua zen, eta bere inguruko lurak erabiltzen zituzten. Maria Lertxundi, Eustakioren ama zena, egunero joaten zen Donostiako San Martin plazara, ekoizten zituzten produktuak saltzera. Egioletan fruta asko izaten zen: muxika, brinoia, arana... saltzen zuten. Astoarekin Igeldoko Iturrietara joan, han bazterrean lotuta utzi, eta gero autobusez Donostiara. Eustakio 28 hilabete egon zen soldadutzan, Afrikan. Altzako Amueder baserriko alaba zen Joxepa Sarriegirekin ezkondu zen, eta hiru seme-alaba izan zituzten.

Zintak

USU-057

- **Proiektua:** Hitza Jasoz
- **Elkarrizketatzailea(k):** Taldea, Hitza Jasoz
- **Data:**
- **Iraupena:** 146 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider
- **Emalea:** Usurbilgo Udala

USU-058

- **Proiektua:** Hitza Jasoz
- **Elkarrizketatzailea(k):** Taldea, Hitza Jasoz
- **Data:**
- **Iraupena:** 140 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Usurbilgo Udala

Pasarteak

1. Lanerako eguraldi txarrik ez

- **Erref:** USU-057/004
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:03:05. **Bukatu:** 00:04:44

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Eskolara Arratzaina joan zen 9 urterekin hasita. Hainbat baserriko umeak joaten ziren hara. Eskola bukatutakoan, lanean hasi behar izan zuen. Lanerako ez zegoen eguraldi txarrik.

2. Animaliei nola hitz egin

- **Erref:** USU-057/009
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:11:36. **Bukatu:** 00:12:29

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Natura » Fauna
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Idiei eta astoei zuka egin izan die Eustakiok. Zakurrari hika egiten zitzaion.</p>

3. Animalien onomatopeiak

- **Erref:** USU-057/010
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:12:29. **Bukatu:** 00:15:30

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Natura » Fauna

Laburpena:

Animalien onomatopeiak aipatzen ditu.

4. Oilarraren gauerdiko kukurrukua

- **Erref:** USU-057/013
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:23:25. **Bukatu:** 00:23:56

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Oilarrak gaueko 12etan jotzen bazuen, txarra izaten omen zen; eta orduan, oilarra hil eta jan egin behar izaten zen, bestela zorte txarra ekartzen baitzuen.

5. Anaien izengoitiak

- **Erref:** USU-057/019
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:32:10. **Bukatu:** 00:33:15

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Ezizenak: anaien izengoitiak nondik datozen azaltzen du.

6. Zapo-erdara

- **Erref:** USU-057/026
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:38:44. **Bukatu:** 00:40:23

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

Zapo-erdara nola hitz egiten den azaltzen du.

7. Umetako jolasak eta zapo-erdara

- **Erref:** USU-057/028
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:40:40. **Bukatu:** 00:43:18

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Garai batean, zapo-erdara normal-normal hitz egiten zuten. Umetako jolasak aipatzen ditu: harrapaketa, gordeketan...

8. Dona-dona, zotz egiteko kanta

- **Erref:** USU-057/033
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:47:50. **Bukatu:** 00:49:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

<p>Dona-dona eta zotz egiteko antzeko kantak abesten ditu.</p>

9. Basoko animalien ehiza

- **Erref:** USU-057/039
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 01:02:15. **Bukatu:** 01:04:00

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Fauna » Natura » Basoko animaliak » Ugaztunak

Laburpena:

<p>Azeriak edo basakatuak harrapatuz gero, ehiztari hura etxez etxe joaten zen diru eske. Azkonarrarekin ez zegoen ohitura berezirik. Trikuak jan egiten zituzten, larrutu ostean. Trikuak bizirik larrutzen dira.</p>

10. Muskerrari buruzko sinesmenak

- **Erref:** USU-057/040
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:04:00. **Bukatu:** 01:05:30

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Fauna » Natura » Basoko animaliak » Narrastiak

Laburpena:

<p>Muskerra gaiztoa izaten omen da. Muskerra belarritik sartuz gero, kanpaia jo behar izaten zen hura barrutik ateratzeko. Inguru hauetako muskerrak ez omen dira pozoitsuak; erreumarentzako oso ona omen da musker-salda.</p>

11. Satorra harrapatzeko moduak

- **Erref:** USU-057/042
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 01:06:39. **Bukatu:** 01:07:30

Gaia(k):

- Natura » Fauna

Laburpena:

Satorra noiz eta nola harrapatzen den azaltzen du.

12. Munduaren bukaera igartzeko zantzuak

- **Erref:** USU-057/049
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 01:16:11. **Bukatu:** 01:17:44

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Munduaren bukaera bazetorrela antzemateko, zenbait gauza ikusiko zirela esaten zen lehen: ezaugarri horiek aipatzen ditu.

13. Aita bere buruaren dentista

- **Erref:** USU-057/051
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 01:17:57. **Bukatu:** 01:19:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikiak eta sasimedikuak

Laburpena:

Haginak ateratzeko tenazak erabiltzen zituen Eustakioren aitak. Orduko anekdota kontatzen du.

14. Gorputz-atalei buruzko sineskerak

- **Erref:** USU-057/054
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:20:52. **Bukatu:** 01:22:22

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>Begiei buruzko sineskerak. Bekatxoa izatea gezurren bat esan izanaren seinale zen. Ezkerreko belarria gorritzean, norberari buruz gaizki esaka ari zirela esaten zen.</p>

15. Doministikuak eta zotina

- **Erref:** USU-057/062
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 01:48:30. **Bukatu:** 01:49:39

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>Doministiku egitean "San Blas" esaten zen. Zotina kentzeko hainbat era zeuden lehen.</p>

16. Zeruaz esaten zirenak

- **Erref:** USU-057/065
- **Iraupena:** 0:00:16. **Hasi:** 02:02:10. **Bukatu:** 02:02:26

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Zeruari buruz esaten zirenak aipatzen ditu.

17. Trena eta behiaren ipuina

- **Erref:** USU-057/067
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 02:04:18. **Bukatu:** 02:05:45

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Ipuin bat kontatzen du.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com